

12.700 amenaces nuclears no són un farol

Ho ha tornat a fer. En el seu discurs del 21 de setembre, Dia Internacional de la Pau, Vladímir Putin va tornar a amenaçar amb utilitzar armament nuclear “si la integritat de Rússia es veu amenaçada i per defensar el poble rus”.

Aquesta amenaça no és l'única que ens hauria de preocupar. Avui al món encara hi ha 12.700 armes nuclears amb un poder destructiu inimaginable. Més de la meitat de la població mundial viu en països que en tenen o que són membres d'aliances nuclears. I, tot i que el nombre total d'ogives s'ha reduït des del final de la Guerra Freda, les nou potències nuclears tenen costosos programes de modernització dels seus arsenals. El 2021 es van gastar més de 82.400 milions de dòlars en el seu manteniment i millora. Malauradament, la doctrina de la dissuasió nuclear persisteix com un element de les polítiques de seguretat de tots els estats nuclears i els seus aliats.

L'amenaça del president rus, però, posa en evidència la fal·làcia que suposa la dissuasió com a garant de la seguretat global; aquesta política s'està utilitzant per coaccionar, intimidar, facilitar agressions i inflamar tensions. Tanmateix, comporta un risc inacceptable de destrucció de vides humanes, societats i països i de provocar conseqüències climàtiques globals catastròfiques.

Davant d'aquells que anteposen la seguretat armada a la seguretat humana, l'adopció el juliol de 2017 (en vigor des del gener de 2021) a les Nacions Unides del Tractat sobre la Prohibició de les Armes Nuclears (TPAN) va suposar disposar d'un primer instrument multilateral legalment vinculant per al desarmament nuclear i posar el focus en les conseqüències humanitàries catastròfiques. Els desafiaments en matèria de seguretat que encara existeixen no poden ser una excusa per seguir confiant en les armes nuclears i oblidar la nostra res-

CARME SUÑÉ

PRESIDENTA DE FUNDIPAU

ponsabilitat per buscar una societat internacional més pacífica.

Aquest any ha estat especialment rellevant la celebració de la Primera Conferència d'Estats Part del TPAN a Viena (21-23 de juny), on s'han posat les bases per iniciar la implementació del Tractat i deslegitimar i estigmatitzar així cada vegada més les armes nuclears. A la Conferència hi van assistir els estats que han ratificat el Tractat i també hi van participar com a observadors estats membres de l'OTAN com Alemanya, Bèlgica i els Països Baixos, així com Noruega, Suècia i Suïssa (és de lamentar, tot i les reiterades peticions que se li han fet, l'absència d'Espanya).

El pla d'acció resultant de la conferència marca la via col·lectiva contra les armes nuclears. Significa l'inici de la implementació del Tractat amb l'assistència a les víctimes de l'ús d'armes nuclears i la reparació dels entorns contaminats com un dels objectius més urgents, així com l'assistència i cooperació internacional per aconseguir-ho. Els estats part també van adoptar una declaració política –la Declaració de Viena– on es rebutja l'amenaça de Rússia d'utilitzar armes nuclears i on es demana que no hi hagi més amenaces, explícites o implícites i so-

ta cap circumstància, d'utilitzar aquestes armes de destrucció massiva.

Malauradament, aquest 26 de setembre, Dia Internacional per a l'Eliminació Total de les Armes Nuclears, també denunciem que les nou potències nuclears continuen incomplint els seus compromisos en matèria de desarmament nuclear, tal com ha quedat palès aquest mes d'agost durant la celebració de la 10a Conferència de Revisió del Tractat de No-Proliferació Nuclear (TNP). Aquest Tractat és considerat per la major part de governs com el pal de paller de la no-proliferació i el desarmament nuclear, i per tant la Conferència havia d'estar a l'altura dels reptes i la urgència del moment, després que un estat amb armes nuclears envaiés un altre estat i hagi amenaçat amb l'ús d'aquestes armes. Malauradament, el resultat d'una trobada que va reunir 191 estats durant quatre setmanes és decebedora i d'una gran irresponsabilitat. Tot i que la majoria dels estats participants s'avenien a acceptar un document final sense cap compromís significatiu per avançar cap al desarmament nuclear, per aturar qualsevol amenaça o per reduir els riscos que suposen aquests arsenals, la Conferència del TNP ha estat incapaç de condemnar l'amenaça de Rússia d'utilitzar armes nuclears, incapaç de condemnar els incompliments del Tractat per part dels estats nuclears i incapaç de fer cap pas per avançar cap al desarmament nuclear.

La greu irresponsabilitat que han mostrat els cinc estats amb armes nuclears que són membres del TNP i els seus aliats contrasta amb el pla d'acció resultant de la Conferència d'Estats Part del TPAN, que mostra com el multilateralisme i la diplomàcia han de respondre davant d'un clima de seguretat internacional cada vegada més deteriorat.

Aquesta irresponsabilitat posa la supervivència de la humanitat i del planeta en mans de jugadors de pòquer insensats, que ens exposen al risc inassumible d'una catàstrofe global.

La supervivència de la humanitat i del planeta està en mans de jugadors de pòquer insensats

DE FIT A FIT

Recordem abans els nostres drets que els nostres deures

JORDI DURÓ

'Pronti'

SEBASTIÀ ALZAMORA

ESCRITOR

➤ Mentre els italians voten i fan recompte, és moment per fixar-se en alguns aspectes de l'anunciada victòria en aquell país de l'extrema dreta, liderada per Giorgia Meloni i els seus Germans d'Itàlia. *Pronti* (llestos, a punt) és el seu lema de campanya. Llestos per guanyar, a punt per governar, volen dir. Hauran guanyat per diversos motius, però –per molt que sigui un tòpic dir-ho– un dels més poderosos és el descontentament, i en conseqüència la desconfiança, d'una gran part de la ciutadania envers la socialdemocràcia i el seu gran invent (si no el millor, sí almenys el més reputat), que són les societats del benestar. Algú com Mario Draghi representava molt bé la idea del benestar tal com la coneixem, amb les seves grandeses i misèries. Aquest benestar està en principi garantit per la socialdemocràcia, però és flexible: s'amplia o s'estreny segons els condicionants econòmics que fixen els mercats. El resultat, per dir-ho de pressa, és que els beneficis de les societats del benestar no arriben igual a tothom, i a segons qui no li arriben mai. En canvi, la percepció que existeixen uns poderosos que sempre surten àmpliament i injustament recompensats de qualsevol situació no tan sols es manté sinó que, en temps d'incertesa i de malestar, es torna més difícil d'assumir i de gestionar. Com que la cara visible d'aquests poderosos són els polítics (els altres membres de les elits solen quedar poc o gens identificats per a l'opinió pública, tret dels banquers i dels empresaris vanitosos), aviat aquesta ciutadania descontenta abomina “dels de sempre” i comença a cercar alternatives. Això seria bo, si no fos que, la majoria de les vegades, les alternatives són encara pitjors. Itàlia ens en dona, aquests dies, un exemple ben representatiu.

➤ A Meloni i els seus seguidors els passa com a aquell Dr. Strangelove que interpretava Peter Sellers a la pel·lícula de Kubrick, que havia de fer esforços per evitar que se li disparés el braç dret saludant a la romana. No és cap exageració enquadrar Meloni i els Germans d'Itàlia dins el neofeixisme, un neofeixisme que intenten maquillar –amb escassa fortuna– davant de la comunitat internacional, mentre es prometen a ells mateixos deixar-se anar pel pendent autoritari quan tinguin el poder a les mans. Recorden el discurs i l'actitud de Vox, només que el partit d'Abascal, com a força ultranacionalista espanyola, incorpora l'herència del franquisme amb tota la seva parafernàlia espanyolera i *cañí*. Però tret de detalls idiosincràtics, són comparables en molts aspectes. Una de les promeses de Meloni que ha fet més fortuna és la de reduir el nombre de parlamentaris i càrrecs públics: les suposades reduccions de despesa pública que solen prometre tant la dreta com l'extrema dreta són una impostura que sovint no té fonament real (eliminar càrrecs públics, o suposats privilegis com ara cotxes oficials i altres foteses, té un efecte irrellevant en l'economia, i encara més en el dia a dia dels ciutadans), i sovint amaguen el finançament corrupte, o com a mínim gens clar, d'aquests partits.